

РЕШЕНИЕ

№ 64

гр. Велико Търново , 04.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ ГРАЖДАНСКИ И
ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ** в публично заседание на тридесет и първи март,
през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА

Членове: ЕМАНУИЛ ЕРЕМИЕВ
ИСКРА ПЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАЛЯ М. РОМАНОВА
като разгледа докладваното от ХРИСТИНА ДАСКАЛОВА Въззивно
гражданско дело № 20204000500375 по описа за 2020 година

С Решение № 214/18.08.2020 год. по гр. д. № 49/2019 год. Габровският окръжен съд признал за установено по предявения иск от „Картал“ АД – гр. Габрово, че в полза на Агенция за публичните предприятия и контрол – гр. София (предишно наименование Агенция за приватизация и следприватизационен контрол), не съществува ипотечно право по & 8 от ПР на ЗИД на ЗПСП (отм.) за вписване на законна ипотека върху недвижими имоти, собственост на „Картал“ АД – самостоятелни обекти с кадастрални идентификатори с № № 23947.501.1370.1.2. с адрес гр. Дряново, ул.***** и 23947.501.1370.1.3. с адрес гр. Дряново, ***** и прогласява за недействително учредяването на законна ипотека по & 8 от ПР на ЗИД на ЗПСП, обективизирано в молба за вписване на законна ипотека, вписана на 18.06.2007 год. в том I-8, вх. № 530, партида 2286, стр. 6675 и подновена за вписване на 31.07.2017 год. от Агенция по вписванията, Служба по вписванията – гр. Дряново и постановил заличаването ѝ. Осъдил Агенция за публичните предприятия и контрол (АППК) да заплати на „Картал“ АД разноски по делото в размер на 3 590 лв.

Въззивна жалба против решението е подадена от АППК – гр. София чрез пълномощника юрисконсулт Ивайло Савов. Моли съда да отмени решението като

неправилно и необосновано поради погрешен извод за основателност на исковата претенция, както и поради допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила. Приети са за съществуващи и доказани факти и обстоятелства, за които не са представени доказателства по конкретния правен спор. Съдът не е обсъдил своевременно наведените възражения на ответника, твърдения и правни аргументи, почерпени от актове на СЕС в Люксембург. С вписването на законната ипотека държавата цели да възстанови справедливото разпределение на ресурсите, създадени с участието на държавата и нейните граждани, които попадат в частни ръце без да е налице реална насрещна престация. Прилагането на & 8 гарантира целта по осигуряване на ефективността и смисъла на следприватизационния контрол и събирането на вземанията на държавата. Признати от СЕС императивни съображения от общ интерес са и тези, свързани с желанието на държавата, в името на обществения ред, да не се допускат злоупотреби при придобиването на права. Всяко от оплакванията в жалбата е подробно мотивирано. Моли съда да отмени решението като неправилно и вместо това да отхвърли предявения иск. Направено е искане за присъждане на разноски пред двете инстанции, включително юрисконсултско възнаграждение по реда на чл. 37 ал. 1 от ЗПрП. В представено в съдебно заседание писмено становище жалбата се поддържа съобразно релевираните в нея пороци на обжалвания акт.

В писмения си отговор въззиваемото дружество „Картал” АД чрез пълномощника адв. Д. П. оспорва въззивната жалба и моли съда да я остави без уважение. Не са налице твърдяните процесуални нарушения. Изложени са подробни аргументи по всяко от оплакванията в жалбата. Коментирана е и съдебна практика. Моли съда да отхвърли жалбата като потвърди първоинстанционното решение. Направено е искане за присъждане на разноски за въззивната инстанция. Възраженията в отговора се поддържат в съдебно заседание от процесуалния представител адв. П.. Представена е писмена защита.

Великотърновският апелативен съд, като взе предвид изложеното в жалбата и доказателствата по делото, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, приема следното:

Обжалваното решение е валидно, допустимо и правилно. Въззивният съд изцяло споделя изложените в него мотиви и препраща към тях на осн. чл. 272 от ГПК.

Ищецът „Картал“ АД е предявил против АППК иск с правно основание чл. 124 ал. 1 от ГПК във вр. с чл. 26 и чл. 168 от ЗЗД за установяване нищожността на законна ипотека, учредена и вписана под № 8, т. I, вх. рег. 530/18.06.2007 год. на Служба по вписванията – Имотен регистър – гр. Дряново по молба от 05.02.2007 год. на АСК (сега АППК) за обезпечаване на вземане на държавата, произтичащо от неизпълнение на Договор от 14.04.2000 год. за продажба на акции на „Картал“ ЕАД – гр. Габрово, върху недвижими имоти, собственост на дружеството, подробно описани в исковата молба, поради липса на предвидено в закона основание за учредяването ѝ, като е направено искане и за заличаване на ипотека.

Предявеният иск е основателен и доказан.

Фактическата обстановка е установена и не се спори.

С Договор от 14.04.2000 год., Държавата, чрез Министъра на икономиката, продала на „Габро“ ООД – гр. Габрово 62 466 бр. акции, представляващи 80% от капитала на „Картал“ АД – гр. Габрово.

Поради неизпълнение на поетите от купувача „Габро“ ООД задължения по договора, въз основа на молба на АСК от 05.02.2007 год., на 18.06.2007 год. е вписана законна ипотека върху недвижими имоти, собственост на „Картал“ АД (пор. № 8, т. I, вх. рег. 530/18.06.2007 год.). Имотите представляват самостоятелни обекти с ид. № 23947.501.1370.1.2. и № 23947.501.1370.1.3., с адрес гр. Дряново, ул. „Бачо Киро“ № 11 ет. 2 и ет. 3. Основанието за вписване на ипотека е чл. 166 ал. 1 и чл. 168 от ЗЗД, &11д от ДР на ЗПСК и &8 ал. 1 от ПР на ЗИД на ЗПСК - отменен със ЗИД на ЗПСК (ДВ бр. 34/12.05.2015 год.).

Вписването на ипотека е подновено на 31.01.2017 год.

АППК е образувала против „Картал“ АД изп. дело № 308/2016 год. по описа на ЧСИ Ив. Илиев, като принудителното изпълнение е насочено върху ипотекираните недвижими имоти.

Правилен и законосъобразен е изводът на първостепенния съд за основателност на предявения иск.

В съдебната практика трайно и непротиворечиво се приема, че разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК (обн. ДВ, бр. 72/2006 г.) противоречи

на установената в чл. 63 § 1 от ДФЕС забрана за ограничаване на свободното движение на капитали между държавите членки, поради което е неприложима от националния съд след приемането на страната ни за член на ЕС на 01.01.2007 год. Разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК предвижда право на държавата да впише ипотека върху имуществото на приватизираното дружество за обезпечаване неизпълнението на задълженията на приватизиращото дружество (купувача по приватизационния договор) и по този начин създава предпоставки за ограничаване правата и интересите на акционерите, които са закупили или ще закупят акции от капитала на приватизираното дружество, защото дава на държавата-кредитор привилегия да удовлетвори вземането си, т. е. дава приоритет на икономическите интереси на държавата над инвестиционните интереси на акционерите и в крайна сметка води до несигурност и непредвидимост на инвестициите на чуждестранните лица. В този смисъл са: Решение № 147/27.01.2016 год. на ВКС по т. д. № 3013/2013 год., II т. о., ТК; Решение № 37/30.06.2017 г. на ВКС по т. д. № 2637/2014 г., I т. о., ТК; Определение № 429/06.08.2019 г. на ВКС по т. д. № 2691/2018 г., I т. о., ТК; Определение № 415/02.10.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1219/2019 г., II т. о., ГК.

От момента на присъединяване към Европейския съюз – 01.01.2007 год., Република България е обвързана от разпоредбите на учредителните договори в рамките на ЕО и ЕС и следва да спазва принципа на примат на правото на ЕС над националното право. С оглед установената в чл. 63 § 1 от ДФЕС забрана за ограничение на свободното движение на капитали между държавите-членки на ЕС, разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИДЗПСК е неприложима, съответно – в полза на държавата не е имало законно основание за вписване на законната ипотека върху недвижимите имоти на ищцовото дружество, поради което учредяването ѝ е нищожно, до какъвто правилен извод е достигнал и първостепенният съд.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя за неправилност на обжалваното решение поради нарушение на съдопроизводствените правила. Първоинстанционният съд е основал съдебния си акт върху установената фактическа обстановка и е изложил подробни мотиви, включително и по въведените от ответника възражения. Спорът по делото е правен – относно приложимия закон към датата на вписване на законната ипотека, с оглед на което, съображенията и аргументите на съда следва да са съсредоточени върху този въпрос. Последователната и непротиворечива практика на касационната инстанция по въпроса за приложението на § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК и чл. 63 § 1

от ДФЕС, следва да бъде съобразявана от съдилищата, независимо, че не представлява тълкувателна така и че не е задължителна съдебна практика съгласно чл. 290 ал. 3 от ГПК. Видно от Решение № 147/27.01.2016 год. на ВКС по т. д. № 3013/2013 год., II т. о., ТК, същото е постановено след като е било допуснато касационно обжалване на решение на ПАС на осн. чл. 280 ал. 1 т. 2 от ГПК (в редакция преди ДВ бр. 86/2017 год. – по материалноправен въпрос, който е решаван противоречиво от съдилищата. Възприемайки посоченото по-горе становище относно точния смисъл и съдържание на разпоредбата на § 8 от ПР на ЗИДЗПСК, касационната инстанция е уеднаквила практиката, която следва да бъде съобразявана от съдилищата.

Решение на Съда на ЕС от 23.10. 2007 г. по дело C-112/05 е обсъдено в посоченото по-горе решение на ВКС като част от практиката на СЕС, която обосновава извода за приложението на чл. 63 § 1 от ДФЕС. Отделно от това, разгледано е и приложението на чл. 65 § 1 б. "б" ДФЕС във връзка със защитимия обществен интерес от предвиденото в § 8 от ПР на ЗИД на ЗПСК право на АСК, като представител на държавата, да впише законна ипотека върху имуществото на купувача или на приватизираното дружество в случай на неизпълнение на приватизационен договор. Изведени са аргументи от отмяната на разпоредбата в предприетата срещу Република България процедура за нарушение на чл. 49 и чл. 63 ДФЕС, в която Европейската комисия е дала становище, че разпоредбата на § 8 ПР на ЗИД на ЗПСК не съответства на заложените в чл. 63 и чл. 49 ДФЕС принципи за свободно движение на капитали и свобода на установяване и нарушава интересите на инвеститорите от Европейски съюз.

Изложените от жалбоподателя доводи за наличието на такъв обществен интерес също не могат да обосноват различен извод. Обезпечаването на задължения с имущество на трети лица е допустимо според българското законодателство, но въз основа на договор или в конкретно предвидени в закона хипотези (чл. 168 от ЗЗД). Достатъчно обезпечение на дължимите в полза на държавата суми по приватизационния договор следва да са предвидени в него още при сключването му, а възникналите след това вземания могат да бъдат удовлетворявани от цялото имущество на длъжника – купувач по приватизационния договор по предвидения в закона ред.

Първостепенният съд е достигнал до същия извод за основателност на предявения иск, поради което обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно и законосъобразно.

При този изход на делото, въззивникът АППК следва да понесе отговорността за разноси на въззиваемото дружество за адвокатско възнаграждение пред въззивната инстанция в размер на 2 900 лв. съгласно представен Договор за правна защита и съдействие от 30.03.2021 год. и списък по чл. 80 от ГПК. Възнаграждението е в минималните размери по чл. 7 ал. 2 т. 4 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, поради което, неоснователно е възражението на насрещната страна по чл. 78 ал. 5 от ГПК.

Водим от това и на осн. чл. 271 ал. 1 от ГПК, Великотърновският апелативен съд:

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 214/18.08.2020 год. на Окръжен съд – Габрово по гр. д. № 49/2019 год. по описа на същия съд.

ОСЪЖДА Агенция за публичните предприятия и контрол – гр. София, ул.“Врабча“ № 23, ЕИК 175888562 да заплати на „Картал“ АД – гр. Габрово, ул.“Ванче Михайлов ” № 25, ЕИК 107001127 сумата 2 900 лв. (две хиляди и деветстотин лева) разноси по делото във въззивната инстанция.

Решението подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд на Република България в едномесечен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____